

A Waambaar Zin Pol Xa Waan Sin Amun Filipaai A Dor Vaamaravazang Pana A Waambaar Angkari

Araan di ra zaraak marmarain Pol ma di zaxot naan kun Rom kuna aikilizang inaan, aubina di inaxam paazaai in Filipaai di vawaal naan pana amun saan naa izi gogof pana. Malasing ma naan ka varaar a waambaar angkari xuna wisfaadaxiang sin naandi. Naan ka farar zaait pana a raan dikdik naan ka iziar lamaskana, ma a fanaauang kuna airur dikdikang lalozang aze razaan kana wat. Naan ka farar zaait sin naandi xuna naandi dina balas malasing Iesu ma dina iziar wana ainaxamang azaxai. A vaanongang iwana, naan ka vazei naandi dina zaxot pizin amun maravas faagit ina dit balas.

Filipaai a bina laba ma xa rauxin aiza laba la provins Maasedonia. A maariaas iwana fararang ka malasing AD 61.

A baar Filipaai xa malasing kari:

- (1) 1:1-2 A dor vaamaravazang
- (2) 1:3-11 Pol xa maainung pana amun Filipaai ma xa wisfaadaxa zin naandi
- (3) 1:12-26 Pol xa vazei naandi wana aiziarang sina la vaal a vaamaazikang
- (4) 1:27-2:18 Amun matmalabuk aubina di inaxam paazaai dina valos

- (5) 2:19-30 Pol xa farar zin naandi wana Timoti ma Epaafrodaaitas
 (6) 3:1-4:9 Pol xa dador dikdik sin naandi wana amun maravas faagit
 (7) 4:10-20 Pol xa nanam pana a talazang sin naandi
 (8) 4:21-23 A vaanongang iwana dorang

A Dor Vaamaravazang

¹ Nia xari Pol. Nimaa Timoti, uru iaana kilaa-
iang sin Iesu Kaarisito.

Maadi varaar iaa a waambaar angkari xa waan sinim faakdul aubina ninis sin Iesu Kaarisito, naagu iziar lamaskana bina laba Filipaai. Ma xa waan saait sin amun paamua iwana lotu ma aubina ifaawalang lamaskana lotu inaan.

² A daxaiang ma a luaai zin Nakmai Damana dia ma a Piran Iesu Kaarisito xa waan sinim.

Pol Xa Wisfaadaxa Zin Nakmai

³ Ma lamun taan faakdul gat naxaam nim, gai wisfaadaxa uzaa zin Nakmai zurugu. ⁴ Ma lamaskana amun maainungang faakdul zurugu xu nim faakdul, gat maainung faraxai wana a nanamang, ⁵ panaze la varumaraiang a raan ma xa utuaas taning, nim naagu irur vawaal nia wana vaamuzazang iwana Dorang Daxa. ⁶ Faaratunaan mase, nia ga rexaas adu Nakmai ina xa varumarain a vaamuzazang daxa lamaskana roroiang sinim, naana giu vauzaa nanga lamun taan angkari xa ruaas naana vanong fakdul la raan laba zin Iesu Kaarisito.

⁷ Nim naagu iziar la iaarugu, ma gat naxaam bulin nim faraxai wana nanamang. Malasing ma wana xazanaaiang surugu, xa tak pana nia gana inaxam malasing kanaan pana nim faakdul. Naapalaau ga iziar la vaal a vaamaazikang o ga vaamuzas pana dador xolang a Dorang Daxa ma ga vatangin sin naandi adu xa vaaratunaan, nim faakdul naagu vaamuzas fawaal nia wana vaamuzazang kari wana daxaiang sin Nakmai. ⁸ Nakmai xat faraxas kana pitfiaat adu ga sasaxot famarazaat gana raamin kaarik nim faakdul, ma a sasaxotang kanaan ka wat lamaskana iaata Iesu Kaarisito.

⁹ A maainungang surugu xa waan sin Nakmai xa malasing kari: Ga maainung adu a matmalabuk sinim iwana sasaxotang azanon kana laba uzaa uzaa lamaskana a mazamang ma a raamaai vaakilanang sinim, ¹⁰ xuna nim naagunat faraxas pana klizang amun matmalabuk faakdul ma naaguna zuruk pilaai amun matmalabuk daxa mase, ma naaguna izi xudul ma dina wen fakor nim pana tasaan la raan laba zin Iesu Kaarisito. ¹¹ Ma ga maainung saait adu a roroiang sinim kana bas pana amun fnuuiai iwana amun matmalabuk ka tak, ina Iesu Kaarisito xat fabalos lamaskana nim. Malasing ma aiza laba ma a wisfaaruuiang ka uzaa zin Nakmai.

Aiziarang Sin Pol La Vaal A Vaamaazikang Ka Vawaal A Dorang Daxa

¹² Amun taatum lamaskana Kaarisito, ga saxot adu naaguna maravas pana amun saan ka balas surugu. Kawit na ruxol a Dorang Daxa, xawit. Faratunaan, ka vawaal vamarazaat a Dorang

Daxa, xuna a dorang iwana xana waan farawuk ma aubina xa varas dina langarin. ¹³ Malasing ma ubina dauran di ruxaaul la vaal laba zin Siza ma uzanon nanga zaait di iziar iriat, di rexaas adu aubina di rasin nia la vaal a vaamaazikang panaze nia a iaana kilaaing sin Kaarisito. ¹⁴ Aiziarang surugu lamaskana a vaal a vaamaazikang ka vadikdik amala amun taatum lamaskana a Piran, ma di fazei dikdik pana dorang sin Nakmai ma xawit ta maraautang lamaskana naandi.

¹⁵ Ka vaaratunaan azanon di rataamaai zuzuai wana nia ma di maska raksaat pana a burbu-raaiang surugu malasing a waamua malasing ma di ifazei wana Kaarisito. Singsaxai azanon di maska daxa wana nia ma di ifazei wana Kaarisito. ¹⁶ Aubina angkanaan di gigiu malasing kanaan lamaskana a matmalabuk iwana sasaxotang azanon panaze di rexaas adu Nakmai xa kalin nia gana dador xol a Dorang Daxa. ¹⁷ Singsaxai aubina angkanaan ina di rataamaai zuzuai di fazei wana Kaarisito, singsaxai di babofmara. Di saxot dina valaup be aizina naandi. Di naxaam adu xat faraxas dina vaxanaat a maravanang aaxaku araan ga iziar la vaal a vaamaazikang. ¹⁸ Singsaxai xawit tasaan. Tamon naandi di babofmara ma di fazei o tamon di fazei wana ainaxamang faaratunaan, ga dokdok be, wanaze amun lan faakdul bani, dina fazei wana Kaarisito.

Ma gana nanam nanga, ¹⁹ wanaze ga rexaas adu wana amun maainungang sinim ma a faawalang sin a Laklagaai a Raabu zin Iesu Kaarisito, aze

razaan ka balas surugu, xa balas kuna gana vataling a vaal a vaamaazikang ma gana mamaraxas.

²⁰ A maskaagu xa ramaraat ma ga izit simbang faraxai wana ainaxam paazaaiang adu gana wen su vataling a vaamuzazang surugu ma gana wen maangil, singsaxai gana wen maraaut pana fazeiang pana Dorang Daxa xuna taning, malasing lamun taan faakdul lamaskana roroiang faakdul zurugu, amun matmalabuk surugu xana valaup aizina Kaarisito, naapalaau tamon ga roro o ga maat. ²¹ Ma ainaxamang surugu xa malasing kari, tamon gana roro, Kaarisito naan a vu-vuna roroiang surugu. Ma tamon gana maat, gana zuruk azaan daxa mase. ²² Singsaxai tamon ga iziar roro nanga la winpin, gana gut kuna vabalozang amun fnuaai aaxan Nakmai. Ma taning ga wetexaas, gana kalin aze ra lan kuna lozang? ²³ Faaratunaan, ainaxamang surugu xa varop pana a non urua. Ga saxot gana luaa a roroiang kari ma gana raagul varaxai wana Kaarisito, wanaze naan azaan ka daxa marazaat mase. ²⁴ Singsaxai azaan laba mase xa malasing kari, nia gana iziar roro xuna gutang ku Nakmai. ²⁵ Ga rexaas mase ma ga mazaam adu gana iziar roro. Ma gana iziar varaxai wana nim faakdul xuna vawaalang nim kuna naaguna makal wana ainaxam paazaaiang sinim ma naaguna dokdok pana. ²⁶ Ma ga rexaas saait adu araan gana balas puat kaarik sinim, naaguna valaup aizina Iesu Kaarisito lamarana azanon ma xana uzaa uzaa avuna wana nia.

²⁷ Ma azaan laba xa malasing kari, amun matmalabuk sinim kanat faraxas pana a Dorang

Daxa zin Iesu Kaarisito xa piaat. Malasing ma tamon ga wat taamin nim o xawit ga wat ma ga langarin be a dorang pana nim, gana rexaas adu naagu irur dikdik faraxai wana ainaxamang azaxai xuna vadikdikang ainaxam paazaaiang sin aubina lalozang a Dorang Daxa. ²⁸ Ma gana rexaas saait adu amun purua zinim kawit dit faraxas dina vamaraurin nim inaan. Ma tamon di raamin adu xawit naagu maraaut, ka malasing a vaakilanang sin naandi adu dina milung singsaxai Nakmai nanga xana zaxot faulin nim. ²⁹ Avuna Nakmai xa lis a vaamuzazang sin Kaarisito zinim, ma xawit naaguna inaxam paazaai be wana Kaarisito, xawit. Naaguna vazaak saait a maazikang pana aizina. ³⁰ Faratunaan, naagu albis faanong saait lamaskana varopang pana amun maravanang ina naagu raamin ka waramin nia waamua. Ma naagu langarin fanong a varopang kanaan nia ga irur nanga lamaskana taning.

2

Iesu Xa Vamumut Naan Ma Xa Wat Iriat La Pira Angkari

¹ Aizi roroiang sinim lamaskana Kaarisito xa vadikdik nim ma a matmalabuk sina iwana sasaxotang azanon ka mada zaait nim. Naagu iziar varaxai wana a Laklagaai a Raabu ma naagu rauxin a varamaaluvang pana azanon tawarak. ² Malasing ma a dokdokang surugu xana bas mase tamon naaguna giu amun matmalabuk daxa angkanaan ma ainaxamang sinim kana zaxai

ma naaguna valos a matmalabuk azaxai iwana sasaxotang azanon ma naaguna maska zaxai.
³Tuaa naagu giu amun saan kuna zurukang aiza laba, singsaxai naaguna vamumut nim nanga. Lamaskana a matmalabuk angkanaan naaguna inaxam pana azanon tawarak adu naandi di laaup pana nim. ⁴Nim saksaxai, tuaa naagu inaxam pana amun saan nim be naagu saxot, singsaxai naaguna inaxam saait pana amun saan azanon tawarak di saxot.

⁵Ainaxamang sinim kanat faraxas pana ainaxamang sin Iesu Kaarisito, ma xa malasing kari:

⁶Naan kat faraxas pana Nakmai,
 singsaxai xawit na inaxam farvaras kuna rot-
 ing falagotang aiziarang iwana burburaa-
 iang sina.

⁷Singsaxai naan ka rasin pizin azaan angkanaan,
 ma xa zuruk a roroiang kat faraxas pana a
 iaana kilaaiang,
 ka malasing kari, naan ka balas a xastunaan.

⁸Ma di ra raamin naan, ma naan a rapti.
 Ka vamumut naan
 ma xa valos be a dorang sin Nakmai, wana
 maatang sina,
 aiang, a maatang laaxur wana a robuxul.

⁹Malasing ma Nakmai xa varamaraat faulin naan
 kunikula laaxur mase wana amun saan
 faakdul,
 ma xa valaup naan pana aiza xa laaup
 marazaat pana amun iza vaakdul,

- ¹⁰ xuna naandi vaakdul inikula la lia, ma ila pira angkari, ma naandi vaakdul di maat faanong saait, dina zibukaak, ma dina lis a varanopang laba wana aizina Iesu,
- ¹¹ ma dina laanga pitfiaat adu Iesu Kaarisito naan a Piran, ma a matmalabuk angkanaan ka valaup aizina Nakmai Damana dia.

Naaguna Wilak Malasing Amun Patpada

¹² Malasing ma amun paasaxo daxa zurugu, malasing be naagut falos bulin a dorang surugu lamun taan angkapaa ga iziar varaxai wana nim ma lamun taan angkari ga iziar lawalau wana nim, naagu vaamuzas dikdik puzaa nanga varaxai wana varanopang laba ma a maraautang kuna vatanginang adu Nakmai xa zaxot faulin fanong nim. ¹³ Avuna Nakmai nanga xat faamuzas bulaai lamaskana roroiang sinim. Naan kat faramaraat a maskana nim kuna ainaxamang ma gigiuang sinim kana waambazof a sasaxotang daxa zina.

¹⁴ Pana amun saan faakdul naagu gigiu, tuaa naagu murmuru ma tuaa naagu varamakalaai, ¹⁵ kuna xanawit taxazak kana vakor nim ma naaguna izi ninis siaana amun matmalabuk taksaat malasing a funalik sin Nakmai. Naaguna iziar lawalau aubina raksaat ila pira angkari ina di bas pana matmalabuk kawit mase na tak, ma naaguna wilak lawalaua naandi malasing amun patpada di ililap famaravaas ambara. ¹⁶ Naaguna wilwilak lamun taan naagui talas pana dorang

iwana roroiang ka waan sin naandi. Tamon naa-guna giu malasing kanaan, nia gana langga la raan laba zin Kaarisito adu a gutang ma dikdikang surugu xawit na vaanong palaau lamaskana vaamuzazang surugu. ¹⁷ Ma ainaxam paazaaiang sinim ka vabalos a matmalabuk ka malasing a talazang ka waan sin Nakmai. Tamon di zop famaata nia, xa malasing a talazang iwana daanim a waain ka ravukaai waan sin Nakmai. A talazang surugu xana ravukaai wana talazang sinim, ma nia gana nanam mase varaxai wana nim faakdul. ¹⁸ Ma nim saait naaguna dokdok ma naaguna nanam faraxai wana nia.

Timoti Ma Epaafrodaaitas

¹⁹ Tamon a sasaxotang sin a Piran Iesu, ga naxaam adu gana samura kling fawat Timoti inaan sinim, kuna xana uli wat ma gana langarin a dorang pana nim ma xana vadikdik nia ma gana nanam. ²⁰ Kawit ga rauxin taxazak malasing naan, ina xat naxaam amun saan kat faraxas pana roroiang sinim. ²¹ Amala aubina vaakdul dit faralil naandi wana lozang amun sasaxotang sin naandi vaatak, ma xawit di inaxam pana amun sasaxotang sin Iesu Kaarisito. ²² Singsaxai naagu rexaas adu Timoti xa ra vatangin naan nanga lamaskana vaamuzazang daxa zina. Naan ka ra vaamuzas faraxai wana nia malasing a nalik ma damana, araan maadi vaamuzas iaa malasing amun iaana kilaaaiang lamaskana a vaamuzazang iwana Dorang Daxa. ²³ Malasing ma araan ga maravas pana aze rawat saan kana balas surugu,

ga saxot adu gana samura kling fawat Timoti inaan sinim. ²⁴ Ga inaxam paazaai wana a Piran adu xat faraxas nia nanga gana samura balas inaan sinim.

²⁵ Singsaxai ga naxaam adu xa rauxin a lan be azaxai xa malasing kari, gana kling faulin Epaafrodaaitas, daazugu lamaskana Kaarisito xuninaan sinim. Naan ka ra vaamuzas faraxai wana nia ma xa ra iziar varaxai wana nia lamaskana a varopang sin Kaarisito. Ma naan saait a rapti xai fazak dorang sinim, ina naagu kling fawat naan kuna vawaalang nia. ²⁶ Naan ka sasaxot famarazaat adu xana raamin nim faakdul, ma xa maskalus saait panaze naagu ra langarin adu naan ka gias. ²⁷ Faaratunaan, naan ka gias ma faasilik kana maat. Singsaxai Nakmai xa maluf naan, ma xawit naan singbe, xa maluf saait nia ma xa zuruk pizin a maskaluzang laba ziaagu wanaze xa vira Epaafrodaaitas. Malasing ma xawit ga xazanin taza maskaluzang. ²⁸ A maskaagu xa ramaraat kaarik nanga xuna gana kling fawat naan sinim kuna naaguna nanam pana wat fatuiang faraxai wana naan ma a maskaagu xana wen maravan marazaat. ²⁹ Araan naan kana wat, naagu ruzuaai naan pana aizina a Piran, ma naaguna varanop pana uwat aubina malasing kanaan, ³⁰ panaze faasilik kana maat lamaskana a vaamuzazang sin Kaarisito. Kawit na inaxam marazaat pana a roroiang sina. Naan ka zuruk a marapalau zinim kuna wat fawaalang nia wanaze nim kawit nat faraxas naaguna wat giu.

3

Dia Di Tak Panaze Di Inaxam Paazaai

¹ Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, xuna vanongang amun dorang surugu, naagu nanam lamaskana a Piran. Ka daxa be zurugu wana gana varaar vaulin kaarik a dorang ga ra varaar vanong ka waan sinim kuna vawaalang nim kuna naaguna wen su.

² Naagu naknakaai daxa wana amun piu wung-pung, naandi aubina di gigi amun matmalabuk ka mitikaai, ma di ftuk kawin a wina ubina.*

³ Singsaxai dia xari di zuruk luk fanong a vaak-ilanang faratunaan sin Nakmai ma dia di gigi amun faamuzazang sin Nakmai lamaskana a Lak-lagaai a Raabu ma di valaup aizina Iesu Kaarisito. Dia xawit di inaxam paazaai adu a matmalabuk iwana ftuk pizinang a vang pakpak ma amun matmalabuk malasing kanaan sin amun Judaa xana vawaal dia. ⁴ Singsaxai xa rauxin amun fuvuna adu nia gat faraxas kuna irur dikdikang lawalau amun Judaa lalozang amun matmalabuk angkanaan.

Tamon taxazak ka naxaam adu naan ka rauxin amun fuvuna xuna irur dikdikang pana amun saan ila winpin, nia ga rauxin ka varas mase. Amun fuvuna xa malasing kari: ⁵ Di ra ftuk pizin a vang pakpaakugu lamuraana a raan ka wizik tul naanaa xa luk nia. Nia a natnaat faaratunaan in Israael ma iwana watbung sin Beniaamin ma ga

* **3:2** A non mumut angkari xa dador wana amun maravas faagit ina dit firaa i aubina di inaxam paazaai adu dina valos amun lus sin amun Judaa. **3:5** Rom 11:1, Giu 23:6, 26:5

balas sin maamaa ma naanaa nandiaa amun Ibru vaatak. Ma lalozang amun lus sin Moses, paamua nia a Faarasi ma ga rat falos fatalamin. ⁶ Ma lalozang a maska lagavang surugu xu Nakmai, ga rat famazik aubina di inaxam paazaai wana Iesu. Ga rat naxaam saait adu a rapti be xa tak mase lamarana Nakmai tamon kana valos amun Lus sin Moses, ma xawit ga zu la non angkanaan.

⁷ Ga rat naxaam adu amun saan angkanaan kana vawaal nia lamarana Nakmai, singsaxai naari xa ga naxaam mase adu amun saan angkanaan ka zaan palaau be xuna gana daxat daxa wana Iesu Kaarisito. ⁸ Ma xawit azaan angkanaan be, singsaxai ga naxaam saait adu amun saan faakdul xa malasing amun saan palaau be, wanaze a rexaazang pana Iesu Kaarisito a Piran surugu, naan azaan ka laba marazaat mase. Ga ra luaa psin amun saan faakdul xuna gana valos be Kaarisito. Ga naxaam adu amun saan angkanaan amun snaai be xuna gana roting falagot Kaarisito ⁹ ma nia zina. Kawit ga tak panaze ga valos amun Lus sin Moses. Kawit. Nia ga iziar ga tak avuna wana a inaxam paazaaiang surugu lamaskana Kaarisito. Ma Nakmai nanga xa kalin nia ga tak lamaskana ainaxam paazaaiang surugu. ¹⁰ Ma ga saxot gana rexaazin Kaarisito ma gana zuruk luk a dikdikang malasing a dikdikang iwana ramaraat puliang sina ziaana maatang. Ma ga saxot gana albis lamaskana maazikang sina ma gana vazaak, kuna gana malasing naan pana maatang sina. ¹¹ Ma ga saxot amun saan angkanaan kana balas

kuna Nakmai xana varamaraat faulin nia ziaana maatang ma gana roro.

Pol Xa Gut Kuna Vanongang A Valaauang Sina

¹² Ga rexaas adu xawit nanga ga zuruk amun saan angkanaan, ma xawit nanga ga tak faakdul mase. Sing saxai nia ga gut nanga xuna gana zuruk amun saan ina Iesu Kaarisito xa ra kalin luk nia xurun. ¹³ Amun taatum lamaskana Kaarisito, ga naxaam adu xawit nanga ga zuruk fakdul. Sing saxai azaan azaxai be ga giu, ga naxaam pizin amun saan la muraagu, ma ga gut kuna gana zuruk luk amun saan ka iziar waamua wana nia. ¹⁴ Malasing ma ga gut pana valaauang kuna zuruk lukang a lawilot angkanaan Nakmai xa ra viring nia xurun lamaskana Iesu Kaarisito wana a ro-roiang ikula laaxur.

¹⁵ Dia vaakdul ina di makal wana ainaxam paazaaiang sin dia wana a Piran, dina rauxin a wat inaxamang kanaan. Sing saxai tamon naagu rauxin ainaxamang tawarak, Nakmai xana vamaravaas nim pana. ¹⁶ Sing saxai dia dina valos amun faraviraaiang di ra zuruk fanong.

¹⁷ Amun taatum lamaskana Kaarisito, nim faakdul naagu valos amun matmalabuk surugu, ma malasing saait bani naagu rataamaai wana naandi dit falos aiziarang daxa malasing maam maadi rauxin. ¹⁸ Avuna paamua ga rat fazei bulin fanong nim ma naari gana piaat kaarik nanga varaxai wana lumara adu amala di iziar malasing amun purua iwana a robuxul zin a Mesaaia. ¹⁹ Naandi dina waan la non iwana vaanongang, panaze a xuna naandi xa malasing a nakmai zin

naandi. Dit langga wana amun matmalabuk sin naandi xa vaamaangil. Ainaxamang sin naandi xai ziar be wana amun saan ila pira angkari. ²⁰ Singsaxai dia aizina dia xa iziar la lia. A maskana dia xa ramaraat kuna zimbongang a Baraai a Vaaroroiang, a Piran Iesu Kaarisito, ina xana kabal wat ikula laaxur. ²¹ Pana dikdikang sina, naan kana urif fawat amun saan faakdul lawaana burburaaiang sina ma xana xul a winpin palaau zin dia xuna xana malasing a winpina xa wilwilak dikdik.

4

Amun Dorang Kuna Vadikdikang Naandi

¹ Amun taatum surugu lamaskana Kaarisito, ga sasaxot nim ma ga sasaxot mase gana raamin kaarik nim panaze nim a nanamang surugu ma a lawilot surugu. Amun paasaxo daxa zurugu, naagu langarin fanong a dorang surugu. Malasing ma naaguna irur dikdik lamaskana a Piran.

² Ga maainung falagot Ewodia varaxai wana Sintike adu dina maska zaxai iaa lamaskana a Piran. ³ Ma nua zaait, a waliaanugu vaaratunaan, ga maainung nua guna vawaal uru ravin angkanaan pana azaan angkanaan, panaze waamua nandiaa dit faamuzas dikdik iaa varaxai wana nia xuna vawaalang nia wana fazeiang pana Dorang Daxa, varaxai wana Klemen ma naandi rawarak saait amun paliaanugu. Aizina naandi xa iziar lamaskana a baar iwana roroiang.

⁴ Naaguna dokdok bulaai lamaskana a Piran. Ma gana piaat kaarik: Naaguna dokdok.

⁵ Naaguna vatangin a matmalabuk sinim iwana

mainovang sin aubina vaakdul. A Piran ka vaasilik.

⁶ Tuua naagu inaxam farvaras pana tasaan, kawit. Lamaskana amun saan faakdul xana balas, naaguna maainung sin Nakmai varaxai wana wisfaadaxaiang, ma naaguna iaari zina xuna vawaalang nim. ⁷ Ma a luaai zin Nakmai ina xawit taxazak kat faraxas kana mazaam, kana xatkatong a maskana nim ma ainaxamang sinim ma naaguna irur dikdik lamaskana Iesu Kaarisito.

⁸ Amun taatum lamaskana Kaarisito, xuna vanongang a dorang surugu, naagu sfaar vambos ainaxamang sinim pana amun matmalabuk ka daxa o xana vabalos a wisfaaruiang malas-ing kari: amun matmalabuk ka vaaratunaan, ma amun matmalabuk di varanop pana, ma amun matmalabuk ka tak, ma amun matmalabuk ka ninis, ma amun matmalabuk ka marmari daxa, ma amun matmalabuk di dokdok pana raaminang azanon tawarak di gigi. ⁹ Naagu giu vabalos amun saan faakdul naagu varaviraai wana zurugu, ma naagu zuruk luk surugu, ma naagu langarin surugu, ma naagu raamin luk saait pana nia. Ma Nakmai ina xai lis a luaai zin dia xana iziar varaxai wana nim.

Pol Xa Wisfaadaxa Wana Talazang

¹⁰ Ga dokdok marazaat lamaskana a Piran adu naagu vavaxur xaarik ainaxamang sinim pana nia. Ga rexaas adu ainaxamang sinim pana nia xawit na vaanong, singsaxai xawit nat faraxas naaguna giu vatfaraxazin panaze xawit ta lan aaxan nim. ¹¹ Kawit ga piaat malasing kanaan panaze nia ga izi gogof. Avuna ga lazan faanong

ma gat nanam be wana aze razaan ga rauxin. Tamon ka varas o xawit na varas, kat faraxas be. ¹² Azanon taan ga izi gogof ma azanon taan ga rauxin ka varas. Ga lazan faanong pana a vunfunaaiang iwana a maska luaai lamaskana amun saan faakdul. Naapalaau ga lagaai o ga vangan maazur, o ga rauxin ka varas o ga izi gogof. ¹³ Nia gat faraxas gana giu amun saan faakdul lamaskana naan ina xai lis a dikdikang surugu.

¹⁴ Singsaxai xa daxa wana naagut fawaal nia wana vazaakang amun maravanang kat balas surugu. ¹⁵ Nim aubina in Filipaai, lamaskana amun taan paamua naagu rexaazin a Dorang Daxa ma ga vataling a provins sinim Maasedonia, xawit tazanon aubina di inaxam paazaai di ra vawaal nia wana kaakaai, singsaxai nim singbe naagu ralaas nia. ¹⁶ Ma waamua nanga zaait, lamun taan angkanaan ga iziar Tesalonikaa, araan ga izi gogof, naagu ilis fawat a faawalang surugu, xawit la raan be azaxai singsaxai faavaras. ¹⁷ Kawit ga saxot ta talazang sinim, singsaxai ga saxot gana raamin tazanon pulwulang kaarik laaxur wana wulwulang ka zimbong nim ikula laaxur. ¹⁸ Ga zuruk fanong amun talazang faakdul zinim ina Epaafrodaaitas ka vazaak fawat surugu, ma xa varas marazaat pana amun saan kuna xatkatongang nia. Amun talazang kari xa malasing a talazang ka milalas mikuf aubina dit faif paan sin Nakmai ma naan ka rudaxain ma naat nanam pana. ¹⁹ Ma Nakmai zurugu xana vatfaraxaas nim

pana amun saan faakdul xuna xatkatongang a ro-riang sinim lalozang adi marmari daxaiang sina lamaskana Iesu Kaarisito. ²⁰ A marmari daxaiang kana uzaa zin Nakmai Damana dia, bulai ma xawit ta kin faanongang iwana. Ka vaaratunaan.

A Dor Vaananamang

²¹ Naagu lis a dor vaananamang surugu lamaskana Iesu Kaarisito xa waan sin aubina ninis faakdul zina.

Amun taatum lamaskana Kaarisito di iziar iriat faraxai wana nia, di lis saait a dor vaananamang sin naandi xa waan sinim.

²² Ma aubina ninis faakdul zin Nakmai iriat, di lis a dor vaananamang ka waan sinim. Faaratunaan, ka wat saait sin aubina ninis dit faamuzas iriat la vaal zin Siza.

²³ A daxaiang sin a Piran Iesu Kaarisito xana iziar varaxai wana nim. Ka vaaratunaan.

A Dorang Daxa Zin Nakmai
The New Testament in the Nalik Language of New
Ireland Province, Papua New Guinea
Nupela Testamen long toples Nalik long Niugini

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators Australia

Language: Nalik

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Mar 2024 from source files dated 28 Mar 2024

42305cda-c6c8-512e-a277-ab36f573c0db